

PKF IZMİR Newsletter

01 | 17



İçindekiler

Sayın Okuyucularımız,

Anonim Şirket Yönetim Kurulu üyelerinin hukuki ve cezai sorumluluğu ile ilgili açıklamalarımızı bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

PKF İzmir

- ÖZEL ALACAKLAR BAKIMINDAN SORUMLULUK
- İLGİLİ KANUN MADDELERİ
- KAMU ALACAKLARI BAKIMINDAN SORUMLULUK
- CEZAI SORUMLULUK
- İÇ YÖNERGE

Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu

■ ÖZEL ALACAKLAR BAKIMINDAN SORUMLULUK

Yönetim Kurulu üyeleri, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar. Bu sorumluluk kanunun emredici hükümlerinden olduğundan, kısıtlanması mümkün değildir. Ancak; hiç kimse kontrolü dışında kalan, kanuna veya esas sözleşmeye aykırılıklar veya yolsuzluklar sebebiyle sorumlu tutulamaz; bu sorumlu olmama durumu gözetim ve özen yükümü gerekçe gösterilerek geçersiz kılınmaz.

Ayrıca, şirketin uğradığı zararın tazmini için pay sahibi tarafından şirket yetkililerine karşı (TTK m. 553'de geçen kişilere) dava açılabilir. (TTK m. 555)

Eğer zarar birden çok kişinin fiilinden kaynaklanıyorsa davacı davasını TTK m. 557/1'e göre her bir failin kusuruna ve durumun gereklerine göre ödemesi gerekli tazminat miktarını esas alarak açabileceği gibi, TTK m.557/2'den yararlanıp tümüne zararın tamamı için dava açabilir ve her bir davalının tazminat borcunun ne olduğunun takdiri hâkimin hükmüne bırakılmıştır. Eğer böylesi bir başvuru varsa hâkim TTK m. 557/3'e göre sorumlular arasındaki sorumluluk oranını saptayarak hüküm kurar.

.Ayrıca, temsile yetkili olanlar şirketin amacına ve işletme konusuna aykırı bir işlem yaptıkları takdirde TTK m. 371 gereğince bununla sorumludurlar. YTTK 371/1 c.2'de "kanuna ve esas sözleşmeye aykırı işlemler ve dolayısıyla şirketin rücu hakkı saklıdır" hükmünü getirerek temsile yetkili olanların temsil yetkisinin kapsam ve sınırlarını bir anlamda somutlaştırmaya çalışmışlardır. TTK 371/5'e göre "Temsile veya yönetime yetkili olanların, görevlerini yaptıkları sırada işledikleri haksız fiillerden sorumludur. Şirketin rücu hakkı saklıdır."



■ İLGİLİ KANUN MADDELERİ

<p>TTK m. 553:</p> <p>Kurucuların, YK üyelerinin, Yöneticilerin ve Tasfiye memurlarının sorumluluğu</p>	<p>(1) Kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurları, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar.</p> <p>(2) Kanundan veya esas sözleşmeden doğan bir görevi veya yetkiyi, kanuna dayanarak, başkasına devreden organlar veya kişiler, bu görev ve yetkileri devralan kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermediklerinin ispat edilmesi hâli hariç, bu kişilerin fiil ve kararlarından sorumlu olmazlar.</p> <p>(3) Hiç kimse kontrolü dışında kalan, kanuna veya esas sözleşmeye aykırılıklar veya yolsuzluklar sebebiyle sorumlu tutulamaz; bu sorumlu olmama durumu gözetim ve özen yükümü gerekçe gösterilerek geçersiz kılınmaz.”</p> <p>(4) Yönetim Kurulu üyeleri ayrıca “belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması” ve “sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi” şeklinde belirlenen özel sorumluluk hallerinden doğan zararlardan da kusurlu olmaları ya da durumu bilmeleri şartıyla sorumlu olacaktır.</p>
<p>TTK m.555</p> <p>Şirketin uğradığı zararların tazmini</p>	<p>(1) Şirketin uğradığı zararın tazminini, şirket ve her bir pay sahibi isteyebilir. Pay sahipleri tazminatın ancak şirkete ödenmesini isteyebilirler.</p> <p>(2) Pay sahibinin açtığı davayı hukuki ve maddi sebepler haklı gösterdiği takdirde, mahkeme, dava giderleriyle avukatlık ücretini, bu giderler davalıya yükletilemediği hâllerde, davacı pay sahibiyle şirket arasında, hakkaniyete göre paylaşır</p>
<p>TTK m. 375</p> <p>Devredilemez görev ve yetkiler</p>	<p>(1) Yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri şunlardır:</p> <p>a) Şirketin üst düzeyde yönetimi ve bunlarla ilgili talimatların verilmesi.</p> <p>b) Şirket yönetim teşkilatının belirlenmesi.</p> <p>c) Muhasebe, finans denetimi ve şirketin yönetiminin gerektirdiği ölçüde, finansal planlama için gerekli düzenin kurulması.</p> <p>d) Müdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisini haiz bulunanların atanmaları ve görevden alınmaları.</p> <p>e) Yönetimle görevli kişilerin, özellikle kanunlara, esas sözleşmeye, iç yönergelere ve yönetim kurulunun yazılı talimatlarına uygun hareket edip etmediklerinin üst gözetimi.</p> <p>f) Pay, yönetim kurulu karar ve genel kurul toplantı ve müzakere defterlerinin tutulması, yıllık faaliyet raporunun ve kurumsal yönetim açıklamasının düzenlenmesi ve genel kurula sunulması, genel kurul toplantılarının hazırlanması ve genel kurul kararlarının yürütülmesi.</p> <p>g) Borca batıklık durumunun varlığında mahkemeye bildirimde bulunulması.”</p>
<p>TTK m. 376/3</p> <p>Sermayenin kaybı, borca batık olma durumu</p>	<p>Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu bilançodan aktiflerin, şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması hâlinde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Meğerki, iflas kararının verilmesinden önce, şirketin açığını karşılayacak ve borca batık durumunu ortadan kaldıracak tutardaki şirket borçlarının alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını yazılı olarak kabul etmiş ve bu beyanın veya sözleşmenin yerindeliği, gerçekliği ve geçerliliği, yönetim kurulu tarafından iflas isteminin bildirileceği mahkemece atanan bilirkişilerce doğrulanmış olsun. Aksi hâlde mahkemeye bilirkişi incelemesi için yapılmış başvuru, iflas bildiri olarak kabul olunur.</p>
<p>TTK 369</p> <p>Özen ve bağlılık yükümlülüğü</p>	<p>Yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişiler, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyararak gözetmek yükümlülüğü altındadırlar.</p>

KAMU ALACAKLARI BAKIMINDAN SORUMLULUK

Anonim Şirketin mal varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacaklarından Yönetim Kurulu üyeleri tüm şahsi mal varlıkları ile sorumludur.

Yönetim kurulu üyeleri bu sorumluluktan doğan borçları için bütün malvarlıkları ile sorumludur.

Amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumludur. Vergi borcundan dolayı yönetim kurulu üyesine başvurulabilmesi için o üyenin "amme alacağına ilişkin olduğu dönemlerde borçlu şirketi temsil yetkisi bulunması gerekir". Bu koşul da Danıştay kararlarında kabul edilmiş bir ilkedir.

Amme alacağı kapsamına şirketin vergi borçları ve şirketin SGK'ya olan borçları girmektedir.

Yukarıda açıklanan sebeplerle, Yönetim Kurulu üyelerinin görev ve yetkilerinin kurumsal yönetim ilkelerine uygun olarak çıkartılacak bir iç yönerge ile düzenlenmesi mevcut sorumluluk risklerinizin belirlenmesi açısından önem arz edecektir. PKF İzmir olarak, Yönetim Kurulu temsil yetkisinin devrine ilişkin İç Yönerge hazırlanması ve tescil edilmesi ve Yönetim Kurulu üyelerinin sorumluluğundan doğan diğer tüm hukuki sorularınızla ilgili olarak size hukuki destek vermekten memnuniyet duyacağız.

Saygılarımızla,

İLETİŞİM

PKF İZMİR – GERMAN DESK

Atatürk Caddesi Mayıs İş Merkezi Ekim Apt.
No:174/1 Pasaport Konak - İzmir

Merve Uysal

PKF İzmir, German Desk Partner
T +49 151 470 25 310
T +90 533 246 31 00
merveuysal@pkfizmir.com

Panel Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik Limited Şirketi

Can Işık

PKF İzmir, German Desk Partner
T: +90 507 692 84 50
canisik@pkfizmir.com

Selman Uysal

International Liasion Partner
T: +90 532 743 96 76
selmanuysal@pkfizmir.com

Please send any enquiries and comments to: merveuysal@pkfizmir.com

The contents of the PKF İzmir Newsletter do not purport to be a full statement on any given problem nor should they be relied upon as a substitute for seeking tax and other professional advice on the particularities of individual cases. Moreover, while every care is taken to ensure that the contents of the PKF İzmir Newsletter reflect the current legal status, please note, however, that changes to the law, to case law or administration opinions can always occur at short notice. Thus it is always recommended that you should seek personal advice before you undertake or refrain from any measures.

* Panel Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (PKF-İzmir) is an exclusive correspondent firm of PKF International Limited network of legally independent member firms and does not accept any responsibility or liability for the actions or inactions on the part of any other individual member firm or firms.

CEZAI SORUMLULUK

Yönetim Kurulu'nun işlediği eylemler TTK'nın 562.maddesinde belirtilen şartlar ve haller halinde Yönetim Kurulu'nun cezai sorumluluğunu (adli para cezası) doğurur

SINIRLI YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN İÇ YÖNERGE

TTK m. 367, kurumsal yönetim ilkesi gereği, şirket iç görev paylaşımlarını "iç yönerge" adını verdiği kurallar ile devri mümkün kılmıştır.. Yönetim görevlerinden bazıları belirli bir kişiye bırakılırsa, kendisine bırakılan görev alanından sadece ilgili kişi sorumlu olacaktır. Diğer üyelerse, TTK m. 533/f. 1 uyarınca, eğer bu kişinin seçiminde makul derecede özen göstermişlerse, bu kişinin fiil ve kararlarından sorumlu olmayacaktır.